

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1331/23-A

Název	Základní škola, Praha 13, Klausova 2450
Sídlo	Klausova 2450/2, Stodůlky, 155 00 Praha 5
E-mail	zsklausova@seznam.cz
IČO	67365744
Identifikátor	600038521
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Neuvirt
Zřizovatel	Městská část Praha 13
Místo inspekční činnosti	Klausova 2450, Stodůlky, 155 00 Praha 5
Inspekční činnost na místě	25. 4. 2023 – 28. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola, Praha 13, Klausova 2450 (dále „škola“ nebo „instituce“) poskytuje vzdělání v základní škole a školské služby ve školní družině a školní jídelně.

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 došlo k významnému nárůstu počtu žáků a tříd. K 30. 9. 2022 se ve škole vzdělávalo 516 žáků ve 22 třídách. Nejvyšší povolený počet dětí a žáků (650) byl naplněn na 80 %. Přibližně 29 % tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“). Ve školním roce 2021/2022 se zvýšil počet žáků s OMJ v přímé souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny. Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje zájmové vzdělávání v 6 odděleních školní družiny.

Škola se profiluje výukou cizích jazyků, zaměřením na environmentální výchovu a informatiku. K podpoře jazykového vzdělání žáků přispívá posílení časové dotace výuky cizích jazyků, anglický jazyk je vyučován od 1. ročníku, od 6. ročníku si žáci mohou vybrat mezi německým a španělským jazykem. Od 4. ročníku jsou vyučovány informační technologie. V rámci environmentální výchovy je škola dlouhodobě zapojena do celostátní sítě MRKEV a programu Cirkulární škola, kde se prostřednictvím řady aktivit žáci učí ekologickému způsobu fungování školy a získávají vyšší povědomí o problematice nakládání s odpady, popř. o jejich znovuvyužití. Školu rovněž charakterizuje široká nabídka volitelných předmětů pro žáky 7. – 9. ročníků i systematicky realizované zapojení do mezipředmětových a celoškolských projektů.

Škola pavilonového typu se nachází v moderní zástavbě v blízkosti Prokopského údolí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 došlo ke změně ve vedení školy. Ředitel školy (dále „ředitel“) působí v řídicí funkci pátým rokem, kontinuálně navázal na koncepční záměry předchozí ředitelky. Úspěšně se mu daří realizovat výrazné zlepšení materiálních podmínek a podporovat environmentální vzdělávání. Ředitel uplatňuje demokratický způsob vedení, který je založen na principu partnerské spolupráce i otevřené komunikaci se všemi aktéry vzdělávání.

Účelným rozdělením kompetencí mezi tři zástupkyně a vedoucí vychovatelku školní družiny a delegováním části svých pravomocí na některé další pedagogické pracovníky (výchovnou poradkyni, koordinátorku primární prevence a vedoucí metodických sdružení) vytvořil ředitel vhodné podmínky pro fungování instituce. Kontrolní činnost probíhá podle stanoveného plánu, kontrola však není dostatečná v poradenském pracovišti. V důsledku toho nejsou vždy ve výuce aplikovány vhodné výukové postupy, včetně úpravy hodnocení. Hospitační činnost průběžně provádí vedení školy, identifikuje didaktické nedostatky v průběhu vzdělávání, ale v menší míře stanovuje konkrétní opatření, která by vedla ke zkvalitnění vzdělávání. Ze zjištění inspekčního týmu je zřejmá odlišná úroveň metodické a didaktické propracovanosti výuky. S pedagogickou radou ředitel projednává pedagogické i organizační záležitosti a zásadní dokumenty školy.

Výchovně vzdělávací proces zajišťuje 50 pedagogických pracovníků. Většina z nich splňuje odbornou kvalifikaci. Pedagogický sbor se stabilizovaným základem prošel od minulé inspekční činnosti generační obměnou. Účelnou podporu začínajícím učitelům poskytuje vedení školy i ostatní členové pedagogického sboru. Kvalitu personálních podmínek formuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které zohledňuje aktuální potřeby školy, např. práce s třídním kolektivem, environmentální a multikulturní výchova. V menší míře je zastoupeno vzdělávání podporující využívání aktivizačních metod a forem práce ve výuce, což se negativně projevilo i ve způsobu vedení některých hospitovaných hodin. Na svém profesním rozvoji vhodně pracuje vedení školy.

Ředitel vytváří dobré podmínky pro rozvoj partnerských vztahů s organizacemi, které podporují zaměření školy v oblasti jazykového vzdělávání a environmentální výchovy. Partnerský přístup k žákům a možnost ovlivňovat některé aspekty vzdělávání prostřednictvím práce žakovského parlamentu se pozitivně odráží v celkovém klimatu školy. Parlament pořádá neformální žakovské aktivity a je pro vedení školy významným partnerem při některých rozhodovacích procesech, např. návrhy loga školy a účast na participativním rozpočtu městské části. Škola se výrazně zapojuje do řady mezipředmětových a celoškolských projektů a programů, je také zapojena do programu Hrdá škola, do projektu Společná adresa a Open 51 (resp. Open 58)

Platformu pro participaci zákonných zástupců žáků na chodu školy představuje školská rada a Rada rodičů. Škola udržuje konstruktivní vztahy se zřizovatelem.

Finanční a materiální podmínky školy umožňují realizovat vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Vícezdrojové financování se pozitivně odráží v materiálním vybavení, které je průběžně doplňováno a obnovováno, např. výpočetní technikou, interaktivními tabulemi, softwarem. S ohledem na rostoucí počty žáků škola zrekonstruovala další prostory, nově je vybudována polytechnická dílna, mediální učebna, přírodovědná učebna propojená s venkovní částí v atriu školy, cvičná školní kuchyně a školní zahrada. Pro výuku je k dispozici dostatek kmenových tříd i odborných učeben, jež jsou všechny vybaveny moderní didaktickou technikou. Školní družina využívá pro svou činnost vlastní prostory, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám žáků mladšího školního věku. K výuce tělesné výchovy, činnosti školní družiny i rozvoji pohybových aktivit žáků využívá škola dvě tělocvičny, venkovní hřiště a venkovní prostor (školní zahradu). Školní jídelna nabízí pestrou stravu s ohledem na dodržování zdravého životního stylu. Strávníci mají možnost výběru ze dvou druhů hlavního jídla. Škola je zapojená do programu Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem průběhu vzdělávání je příjemná pracovní atmosféra založená na dodržování nastavených pravidel komunikace a chování. V přístupu vyučujících k žákům většinou dominovala trpělivost, zájem a důslednost.

Část hospitovaných hodin měla promyšlenou strukturu s jasným stanovením cíle a tématu, byla organizačně dobře připravena a zvládnuta. Zvolené metody a formy odpovídaly charakteru probíraného učiva, věku žáků a jejich schopnostem. Střídání činností a zařazování aktivizujících metod udržovalo pozornost a zájem většiny žáků. V hospitovaných hodinách vyučující kombinovali zejména frontální výuku s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, v menší míře uplatňovali kooperaci při skupinové práci i práci ve dvojicích. Názornost výuky zvyšovalo smysluplné využití vhodných pomůcek, rovněž i účelné využití didaktické techniky učiteli, méně již žáky. Nechyběl důraz na mezipředmětové vztahy a také propojení učiva s reálným životem. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené, žáci měli potřebné množství času k pochopení a procvičení probíraného učiva. Učitelé respektovali jejich pracovní tempo, v případě obtíží jim nabízel i účinnou podporu a pomoc, využívali ocenění dílčích pokroků žáků formou pochvaly a povzbuzení, poskytovali žákům prostor pro dotazy. Pedagogové efektivně využívali dělených vyučovacích hodin k podpoře kritického a tvořivého využívání digitálních technologií a rozvoji digitálních kompetencí, zařazovali i gradované úlohy.

V souladu se svým zaměřením škola podporuje rozvoj řečových dovedností žáků v cizích jazycích. Pouze však v části hodin vyučující využívali vhodnou motivaci a pomocí

didaktické techniky podněcovali žáky k aktivitě a ke gramaticky správnému verbálnímu projevu. V těchto hodinách byly cíleně procvičovány aktivní i receptivní řečové dovednosti. V menší části sledovaných hodin nebyli žáci vedeni k rozvíjení aktivních řečových dovedností a hodiny nebyly vedeny v cílovém jazyce. Motivačně působí pravidelné pořádání zahraničních jazykových pobytů v rámci programu Erasmus+.

Kvalitu vzdělávacího procesu v menší části hodin snižovaly některé dílčí organizační, metodické a didaktické nedostatky, např. nepřesné zadávání úkolů, předimenzované množství nepodstatných informací, nízká míra aktivizujících metod, scházející kooperace nebo využití stávajících znalostí žáků. Dominantní postavení učitele a zvolené vzdělávací strategie vedly k nerovnoměrnému zapojení žáků do vzdělávacího procesu, k nižší míře motivace žáků, někdy i jejich pasivitě nebo nekázní. Kooperativní formy práce přispívající k rozvoji sociálních kompetencí byly využity spíše výjimečně. K lepšímu pochopení probírané látky scházelo propojení probíraných témat s reálným životem a zařazení mezipředmětových vztahů. Na podporu rozvoje komunikační kompetence byl kladen menší důraz.

Diferenciace a individualizace byla ve výuce zaznamenána pouze ojediněle, úprava způsobu hodnocení se ve výuce téměř neprojevila. Uplatňované vzdělávací strategie v menší míře odrážely individuální předpoklady žáků s ohledem na celé spektrum jejich nadání. Žáci měli malý prostor pro vlastní řešení problémů, rozvoj prosociálních schopností a práci s různými zdroji informací. Nepřiměřená délka některých činností a nedostatečné zohlednění psychohygienických zásad se projevylo nižší dynamikou výuky a poklesem zájmu některých žáků o probírané učivo.

Převažujícím nedostatkem větší části hodin byla absence využití závěrů hodin ke shrnutí probíraného učiva. Vzájemné hodnocení, které by poskytlo žákům zpětnou vazbu o splnění stanoveného vzdělávacího cíle, chybělo. Hodnocení pedagogů v závěru vyučovací hodiny bylo spíše formálního charakteru bez ověření splnění vzdělávacího cíle, většinou se jednalo o pochvalu několika žáků, někdy i celé třídy, postrádalo však formativní funkci.

Přínosné bylo působení asistentek pedagoga, které poskytovaly nejen přiměřenou pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, ale svou činností napomáhaly i plynulosti vzdělávacího procesu (dopomoc ostatním žákům, organizační podpora při práci, příprava učebních materiálů).

Rozmanitá nabídka projektů, výukových programů, workshopů, školních a mimoškolních aktivit umožňuje žákům rozšiřovat a prohlubovat si vědomosti a dovednosti v různých oblastech. Dlouhodobé zaměření na environmentální výchovu je podpořeno výukou ve venkovní přírodovědné učebně, pozorováním přirozeným i umělých ekosystémů a změn v přírodě v Prokopském a Dalejském údolí, ale i sezónními pracemi žáků na školním pozemku.

Zájmové vzdělávání ve školní družině vhodně navazuje na základní vzdělávání. Zařazované aktivity (odpočinkové činnosti, rekreační či zájmové činnosti) reagují na potřeby a zájem účastníků, podporují vzájemnou komunikaci mezi žáky, umožňují realizaci pohybově zaměřených aktivit. Řízené i spontánní činnosti a relaxace jsou přiměřeně časově rozvrženy. Školní družina obohacuje svůj program nabídkou venkovních sportovních aktivit a společných družinových akcí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Individuální i celkové vzdělávací výsledky žáků jsou sledovány vyučujícími a vedením školy, pravidelně projednávány v metodických orgánech a na jednáních pedagogické rady. Od minulé inspekční činnosti vedení školy ve spolupráci s metodickými orgány sjednotilo kritéria hodnocení.

Z analýzy přehledů prospěchu vyplývá, že ve sledovaném období dosahovali žáci stabilních výsledků. Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáků standardním způsobem (písemné a ústní zkoušení). K ověřování naplňování očekávaných výstupů školního vzdělávacího programu používá škola v některých ročnících v matematice a v českém jazyce srovnávací písemné práce i externí testování. Pedagogové uvážlivě využívají motivační efekt pochval, jež převažují nad kázeňskými opatřeními.

K bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívá intenzivní spolupráce s mateřskou školou a rodiči budoucích žáků. Škola věnuje pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí, což dokládají jejich vzdělávací výsledky. Důraz je kladen zejména na nastavení a dodržování transparentních pravidel, vytvoření bezpečného prostoru pro žáky a na dostatečnou nabídku mimoškolních aktivit pro žáky i jejich zákonné zástupce. Přechod žáků z prvního na druhý stupeň je plynulý, neprovázejí jej výrazné výkyvy v prospěchu. K tomu přispívá i postupné zařazování výuky některých předmětů na prvním stupni vyučujícími z druhého stupně.

Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, OMJ i žáky ohrožené školním neúspěchem. Potřebnou péči žákům ve školním poradenském pracovišti zajišťuje kromě výchovného poradce také koordinátor primární prevence a školní psycholožka. Pro reedukaci individuálních obtíží žáků škola využívá hodiny předmětu speciálně pedagogické péče, zajišťuje individuální doučování a konzultace. Škola poskytuje podporu formou prvotní pedagogické diagnostiky, doučováním, kroužkem logopedické prevence, realizuje programy zaměřené na začleňování žáků s OMJ. Zapojila se do projektů, které začleňují multikulturní výchovu do výuky v rámci realizace průřezových témat, organizovala týdenní jazykové tábory a využívá i podporu cizojazyčné asistentky. Na základě doporučení školských poradenských zařízení realizuje i některá další podpůrná opatření, např. sestavování a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů a podporu asistentem pedagoga. Individuální vzdělávací plány jsou většinou dobře nastaveny, vyhodnocení poskytovaných podpůrných opatření je v některých případech formální. Ve výuce nejsou uplatňovány konkrétní postupy a doporučení pro úpravu vzdělávání včetně použití metod a forem práce v jednotlivých předmětech.

Školní preventivní strategie se převážně zaměřuje na vytváření příznivého sociálního klimatu. Školní koordinátorka prevence v úzké spolupráci se školní psycholožkou aktivně zajišťuje standardní akce v rámci programu prevence, účelně zajišťuje práci s třídními kolektivy i prostřednictvím programu lektorů neziskové organizace. Nastavené preventivní mechanismy vytvářejí předpoklady k včasnému odhalování a zachycování různých forem rizikového chování, o jejich funkčnosti svědčí i nižší míra výchovných opatření či snížených známek z chování. Důležitou roli v předcházení negativním jevům představuje i pestrá nabídka mimoškolních aktivit. Ojedinelé případy neomluvené absence byly řešeny vedením školy ve spolupráci se zákonnými zástupci.

Žáci jsou rovněž motivováni k účasti na soutěžích a olympiádách. Škola vytváří prostor pro zapojování nadaných žáků do sportovních, uměleckých, vědomostních soutěží a celoškolských projektů.

Závěry

Vývoj školy

Od posledního inspekčního hodnocení došlo ke změně na pozici ředitele. Škola úspěšně pokračuje v naplňování své koncepce, jejíž prioritou je podpora rozvoje žáků v jazykovém vzdělávání a v ekologii. Vedení školy výrazně zlepšilo a rozšířilo prostorové a materiální podmínky pro vzdělávání.

Silné stránky

- výrazné zkvalitňování a efektivní využití prostorových i materiálně technických podmínek a finančních prostředků pro rozvoj žakovských kompetencí,
- cílená podpora environmentálního vzdělávání a vytváření podmínek pro zapojení žáků do ekologických aktivit.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- menší pestrost forem a metod výuky v některých vyučovacích hodinách,
- nižší míra diferenciací a individualizace výuky s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků a na jejich rozdílné studijní předpoklady,
- menší zapojení žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe,
- menší míra využívání závěru vyučovacích hodin ke shrnutí učiva.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- upravit další vzdělávání pedagogických pracovníků v souladu se zjištěními z hospitační činnosti, zaměřit vzdělávací akce na aktivizační metody a formy ve výuce,
- cíleně podporovat aktivizaci a motivaci žáků ve výuce uplatněním kooperativních forem práce a zapojením žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe,
- v rámci hospitační činnosti zaměřit pozornost na využití vhodných organizačních forem a metod a aktivizujících činností, které budou přispívat k větší účasti žáků na vzdělávacím procesu,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci a individualizaci ve výuce s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků a na jejich rozdílné studijní předpoklady,
- podporovat vzdělávací postupy zaměřené na samostatné vyhledávání informací z různých informačních zdrojů a soustavněji vytvářet prostor pro souvislejší ústní vyjádření žáků,
- didakticky využívat závěry vyučovacích hodin.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Základní školy, Praha 13, Klausova 2450 vydané na základě usnesení Zastupitelstva MČ Praha 13 ze dne 23. 9. 2009 s účinností od 1. 10. 2009
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo Základní školy, Praha 13, Klausova 2450 Čj. OŠ/70/2017 ze dne 1. 6. 2017 s účinností od 1. 8. 2017
3. Školní řád Č.j.: ZŠKL/2020/145 ze dne 1. 9. 2022
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání R.O.Z.U.M. platný v době inspekční činnosti

5. Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2022
6. Školní řád ZŠ, Praha 13, Klausova s platností od 1. 9. 2022
7. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2022
8. Výběr ze školní matriky žáků vedené ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
9. Rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2022/2023 platný k termínu inspekční činnosti
10. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
11. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
12. Hospitační záznamy ředitele školy ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
13. Přehled o dalším vzdělávání pedagogů ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (výběr k termínu inspekční činnosti)
15. Přehledy prospěchu žáků za školní rok 2021/2022 a 2022/2023
16. Preventivní program školy 2022/2023 ze dne 1. 9. 2022
17. Výběr z dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami k termínu konání inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Jana Máchalová,

školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kateřina Poláková, školní
inspektorka

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Ing. Dana Dalešická, školní inspektorka

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.